

Î N C H E I E R E

19 august 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasile Doroftei, reprezentat de avocatul Roman Doroftei,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Doroftei Vasile împotriva Primăriei comunei Sculeni, raionul Ungheni și Consiliului comunei Sculeni, raionul Ungheni, intervenienți accesorii Arsenii Ivan Dumitru, Boboc Vasile Andrei, Borfotina Vasile Zaharia, Butnari Gabriela, Butnari Mihail, Butnari Vasile, Casian Nina Andrei, Casian Vera Vasile, Casian Zina Alexandru, Casian Zina Constantin, Cebota Vera Vladimir, Cenușa Cristina, Cibric Nina, Ciuvaga Maria Stepan, Constanciuc Maria Gheorghe, Cușca Vadim, Domnișor Emilia Mihail, Gheorghita Mihail Gherasim, Granciuc Maria Matvei, Granciuc Melania, Granciuc Nicolai Gheorghe, Iacobuța Ana Sidor, Litovcenco Dumitru Valentin, Lupu Vera Ion, Meledina Maria, Mihai Ana Mihail, Mironiuc Pavel Vasile, Mocanu Claudia, Mocanu Dumitru Grigore, Mocanu Evghenia Gheorghe, Morari Valentina, Munteanu Valerian, Ochișan Ecaterina Mihail, Ochișan Jorj Andrei, Petrachi Oleg, Petrachi Serghei, Pisarciuc Galina Vladimir, Pisarciuc Marin, Plugaru Tudor Ion, Podlesnov Veaceslav, Postolachi Ivan, Raspopa Nicolai Alexei, Răspopa Nicolai Nicolai, Raspopa Vasile Nicolae, Rozlovan Valentina, Rusu Larisa Nicolae, Rusu Natalia Petru, Rusu Petru Mihail, Sîrghi Valentina, Svișci Anatolii Leonid, Tcaciuc Boris Nicolae, Ursuleac Boris Nicolae, Ersuleac Evghenia Ion, Varlan Ala, Viscun Andrei Serghei, Viscun Lidia Vladimir, Viscun Mihail Constantin, Viscun Nicolae, Viscun Petru Alexei și Viscun Tatiana Dumitru privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 august 2017 avocatul Doroftei Roman, în interesele lui Doroftei Vasile, a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei Sculeni, raionul Ungheni, Consiliului comunei Sculeni, solicitând revocarea și abrogarea actului administrativ din 17 mai 2017 de stabilire în natură a hotarului terenului, prin care

s-a dispus strămutarea hotarelor terenului agricol nr. 113, nr. cadastral XXX, situat în extravilanul Primăriei Sculeni, raionul Ungheni, cu suprafața de 0,3001 ha, ca fiind emis contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite; compensarea din contul pârâților a pagubei materiale suportate în cuantum de 11000 de lei și a daunei morale în mărime de 20 000 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 17 mai 2017 de către Iarmolovici Natalia, specialist în reglementarea regimului funciar la Primăria comunei Sculeni, raionul Ungheni, a fost întocmit un act de stabilire a hotarului în natură a terenului, care din anul 2008 aparține cu drept de proprietate reclamantului și anume, terenul agricol nr. 113, număr cadastral XXX, situat în extravilanul Primăriei Sculeni, raionul Ungheni, cu suprafața de 0,3001 ha.

A menționat că, prin cererea prealabilă înaintată a solicitat revocarea actului din 17 mai 2017 și eliberarea tuturor actelor și deciziilor care au stat la baza înregistrării dreptului de proprietate, însă Primăria com. Sculeni a respins solicitările formulate, iar Consiliul comunei Sculeni nu a răspuns la cerere.

A afirmat că, terenul respectiv a fost valorificat și prelucrat din anul 1992, iar oficial, din anul 2008 a achitat în bugetul local toate impozitele și taxele legale, alte contribuții aferente.

A invocat că, prin emiterea actului respectiv, nu poate folosi terenul agricol, fapt ce-i încalcă dreptul de proprietate. Actul din 17 mai 2017 privind stabilirea hotarului în natură a terenului, nu a fost perfectat conform modului și procedurii stabilite de Agenția Servicii Publice, fiind ilegal în fond și emis contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite.

Susține că, este agricultor și unica sursă de existență este prelucrarea terenului agricol, iar pe terenul litigios a fost semănată lucernă.

Conform înscrisului de la Biroul Național de Statistică, roada medie la chintale/hectar este de 142. Unitatea de măsură pentru greutatea folosită la cereale 1 chintal este egală cu 100 kg, deci are 14 200 kg/hectar. Astfel, pentru terenul cu suprafața de 30 ari sunt cultivate 4 402 kg, ceea ce reprezintă 220 baloturi, care costă 50 lei bucata, din ce rezultă că costul acestora este 11 000 lei și reprezintă dauna materială cauzată dânsului prin emiterea ilegală a actului administrativ.

Afirmă că, deoarece a fost lezat în dreptul său de proprietate, i s-a cauzat un prejudiciu moral incontestabil, cuantificat la 20 000 de lei.

Prin încheierea protocolară din 29 ianuarie 2018 a Judecătoriei Ungheni (f.d. 47, vol. I, verso), în proces au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii persoanele care ar fi trebuit să fie strămutate din câmpul 9263108 din extravilanul comunei Sculeni, raionul Ungheni, și anume: Arsenii Ivan Dumitru, Boboc Vasile Andrei, Borfotina Vasile Zaharia, Butnari Gabriela, Butnari Mihail, Butnari Vasile, Casian Nina Andrei, Casian Vera Vasile, Casian Zina Alexandru, Casian Zina Constantin, Cebota Vera Vladimir, Cenușa Cristina, Cibric Nina, Ciuvaga Maria Stepan, Constanciuc Maria Gheorghe, Cușca Vadim, Domnișor Emilia Mihail, Gheorghita Mihail Gherasim, Granciuc Maria Matvei, Granciuc Melania, Granciuc Nicolai Gheorghe, Iacobuța Ana Sidor, Litovcenco Dumitru Valentin, Lupu Vera Ion, Meledina Maria, Mihai Ana Mihail, Mironiuc Pavel Vasile, Mocanu Claudia, Mocanu Dumitru Grigore, Mocanu Evghenia Gheorghe, Morari Valentina, Munteanu Valerian, Ochișan Ecaterina Mihail, Ochișan Jorj Andrei, Petrachi Oleg, Petrachi Serghei, Pisarciuc Galina Vladimir, Pisarciuc Marin, Plugaru Tudor Ion,

Podlesnov Veaceslav, Postolachi Ivan, Raspopa Nicolai Alexei, Răspopa Nicolai Nicolai, Raspopa Vasile Nicolae, Rozlovan Valentina, Rusu Larisa Nicolae, Rusu Natalia Petru, Rusu Petru Mihail, Sîrghi Valentina, Svișci Anatolii Leonid, Tcaciuc Boris Nicolae, Ursuleac Boris Nicolae, Ersuleac Evghenia Ion, Varlan Ala, Viscun Andrei Serghei, Viscun Lidia Vladimir, Viscun Mihail Constantin, Viscun Nicolae, Viscun Petru Alexei și Viscun Tatiana Dumitru.

Prin hotărârea din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Ungheni a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Doroftei Roman, în interesele lui Doroftei Vasile împotriva Primăriei comunei Sculeni, raionul Ungheni și Consiliului comunei Sculeni, raionul Ungheni, intervenienți accesorii Arsenii Ivan Dumitru, Boboc Vasile Andrei, Borfotina Vasile Zaharia, Butnari Gabriela, Butnari Mihail, Butnari Vasile, Casian Nina Andrei, Casian Vera Vasile, Casian Zina Alexandru, Casian Zina Constantin, Cebota Vera Vladimir, Cenușa Cristina, Cibric Nina, Ciuvaga Maria Stepan, Constanciuc Maria Gheorghe, Cușca Vadim, Domnișor Emilia Mihail, Gheorghita Mihail Gherasim, Granciu Maria Matvei, Granciu Melania, Granciu Nicolai Gheorghe, Iacobuța Ana Sidor, Litovcenco Dumitru Valentin, Lupu Vera Ion, Meledina Maria, Mihai Ana Mihail, Mironiuc Pavel Vasile, Mocanu Claudia, Mocanu Dumitru Grigore, Mocanu Evghenia Gheorghe, Morari Valentina, Munteanu Valerian, Ochișan Ecaterina Mihail, Ochișan Jorj Andrei, Petrachi Oleg, Petrachi Serghei, Pisarciuc Galina Vladimir, Pisarciuc Marin, Plugaru Tudor Ion, Podlesnov Veaceslav, Postolachi Ivan, Raspopa Nicolai Alexei, Răspopa Nicolai Nicolai, Raspopa Vasile Nicolae, Rozlovan Valentina, Rusu Larisa Nicolae, Rusu Natalia Petru, Rusu Petru Mihail, Sîrghi Valentina, Svișci Anatolii Leonid, Tcaciuc Boris Nicolae, Ursuleac Boris Nicolae, Ersuleac Evghenia Ion, Varlan Ala, Viscun Andrei Serghei, Viscun Lidia Vladimir, Viscun Mihail Constantin, Viscun Nicolae, Viscun Petru Alexei și Viscun Tatiana Dumitru privind contestarea actului administrativ.

Pentru a decide astfel instanța de fond a constatat că acțiunea în partea anulării actului administrativ este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, or prin prisma circumstanțelor invocate și probatoriului administrat nu s-au constatat ilegalități la emiterea actului administrativ contestat.

Totodată instanța a reținut că prin actul de stabilire a hotarului terenului în natură din 17 mai 2017, nu s-a deviat de la suprafața terenului cu numărul cadastral XXX, or potrivit schiței de pe versoul actului rezultă că terenul și-a păstrat aceeași adiacenți.

Pretențiile privind încasarea prejudiciului material și moral, fiind cerințe subsecvente pretenției de bază privind anularea actului administrativ, au fost respinse, or instanța nu a identificat temeiuri din care ar rezulta ilegalitatea actului administrativ contestat. Mai mult, reclamantul nu a dovedit nici într-un mod prejudiciul material solicitat.

La 13 aprilie 2019 Vasile Doroftei, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, nefiind de acord cu hotărârea din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central a declarat apel, în termenul prevăzut de lege, iar la 30 mai 2019, în termenul stabilit, a depus în instanța de apel, motivarea apelului.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Doroftei Vasile și menținută hotărârea din 01 aprilie 2019 a Judecătoriei Ungheni.

La 11 ianuarie 2020 Vasile Doroftei, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, a depus recurs motivat împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei cu adoptarea unei hotărâri noi prin care să fie dispusă trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

A indicat că de către instanța de apel nu a fost luată în considerare și nu s-a dat apreciere corespunzătoare următoarelor aspecte: cauza a fost examinată cu introducerea în proces a intervenienților accesorii decedați, nefiind soluționată chestiunea privind introducerea în proces a moștenitorilor defuncțiilor sau succesiunea în drepturi a participanților. La fel, instanța de fond eronat a examinat cauza la data de 01 aprilie 2019, când a intrat în vigoare Codul administrativ, fără a oferi posibilitatea reclamantului de a-și modifica acțiunea după noile reglementări și a ajusta solicitările la noile reglementări legale.

Menționează că prin emiterea actului de stabilire a hotărârii terenului în natură, recurentul nu poate uza de terenul agricol, fapt ce denotă crearea unei aparențe de proprietate, fiind încălcate principiile fundamentale ale dreptului de proprietate. Mai mult, acest act nu a fost perfectat conform modului și procedurii stabilite de Agenția Servicii Publice, deci actul din 17.05.2017 este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legale, cât și cu încălcarea prevederilor art. 19 din Legea cadastrului bunurilor imobile.

A specificat că strămutarea terenului agricol este nelegitimă și exercitată de administrația publică locală cu abateri de la prevederile legale și constituționale, ceea ce dictează oportunitatea revocării actului administrativ de stabilire a hotărârii terenului în natură din 17.05.2017, prin care a fost dispusă strămutarea hotarelor terenului agricol cu nr.113 situat în extravilanul Primăriei Sculeni, raionul Ungheni.

Susține că examinarea cauzei în ordine de apel a avut loc în mod incomplet și fără o apreciere și elucidare corespunzătoare a circumstanțelor cauzei, în mod arbitrar, evaziv și fără o apreciere a argumentelor și probelor invocate de recurent.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul de admisibilitate consideră că, la demararea căii de atac a fost respectat termenul prevăzut de lege, deoarece decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 octombrie 2019, în prezența avocatului recurentului Roman Doroftei.

Decizia motivată a fost expediată în adresa părților la proces la 16 ianuarie 2020 (f.d. 17, vol.III) și a fost recepționată la 14 februarie 2020 de către Vasile Doroftei, iar de către avocatul Roman Doroftei la 13 februarie 2020, fapt confirmat prin avizele de recepție a corespondenței anexate la materialele cauzei (f.d. 42, 46, vol.III).

Recursul a fost depus de către avocatul Roman Doroftei, în interesele lui Vasile Doroftei la 11 ianuarie 2020, necătând la faptul că decizia motivată a fost recepționată abia la 13 februarie 2020. Respectiv recursul a fost declarat în termenul stabilit de lege.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de

admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurent este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Vasile Doroftei, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh